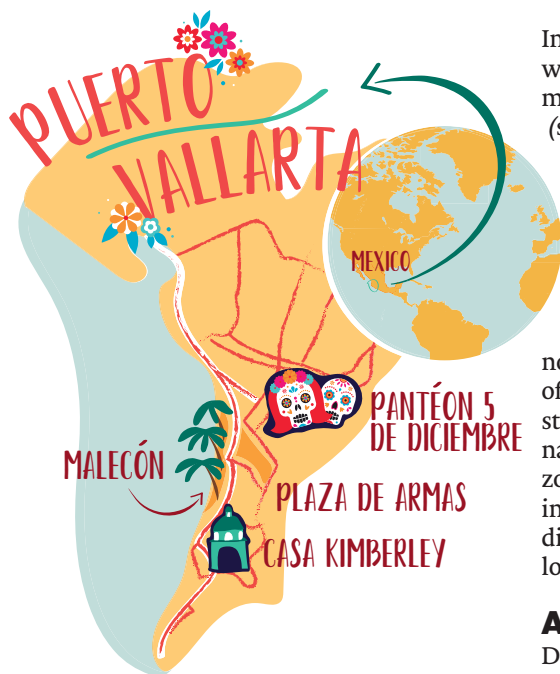


Reizen



Uit & thuis

Vanaf Schiphol kun je dagelijks naar Puerto Vallarta vliegen, met een overstap in Mexico City. Aero-mexico biedt retourtickets vanaf 750 euro.

Slapen:

Puerto Vallarta: Villa Premier Boutique Hotel, een luxe hotel aan het strand, op loopafstand van het centrum. Kamers vanaf 132 euro. Bucerías: strandhotel El Refugio del Mar. Kamers vanaf 76 euro. Ook het strandplaatsje San Francisco Nayarit is een bezoek waard.

Hotel Cielo Rojo biedt kamers vanaf 65 euro.

Vervoer:

Er rijden bussen naar bestemmingen in de omgeving. Voor kortere afstanden kun je gebruik maken van *colectivo's*, bestelbuses voor personenvervoer. Taxi's zijn betaalbaar. Of huur een auto, fiets of scooter. visituertoval-larta.com | ri-viernayarit.com

Reisreportages worden soms (deels) betaald door derden. Zij hebben geen invloed op tekst en vormgeving.

In de winkelstraten achter het strand kun je werkelijk álles kopen wat te maken heeft met het volksfeest. Decoratieve *esqueletos* (skeletten), *calaveras de azúcar* (schedels van suiker), *pan de muertos* (gearomatiseerd, zoet 'brood van de doden'), en goudsbloemen, heel veel goudsbloemen, ook de soort die wij kennen als afrikaantjes. De bloem lijkt op de zon, vonden de Azteken, die hem al gebruikten om de doden te eren. *Flor de muerto* noemen ze hem hier, bloem van de dood, of, in Aztekentaal: *cempasuchil*. De kleur en sterke geur wijzen de doden de weg terug naar aarde. En er zijn meer aanwijzingen; zowel binnen als buiten worden altaars ingericht vol verleidingen voor overleden dierbaren, om ze tot een bezoekje te verleiden.

Altaars

De grote boulevard, de Malecón, en het Plaza de Armas aan het eind daarvan, staan vol met altaars en reuzengeraamtes: lang en dun, breed grijnzend met grote hoeden op en in bonte kledij gestoken, of juist in het zwart gekleed als een cowboy uit een mariachi-orkest – het typische Mexicaanse (straat)orkest. Er zijn persoonlijke gedenktekens ingericht: voor de overleden schoolmeester, voor de broer die zo van motoren hield, voor de bewonderde actrice Rocío Dúrcal, voor de geliefde acteur en worstelaar El Santo.

Slager Álvaro en zijn vrouw Susana staan met een kraam in het overdekte marktje. Ze hebben naast de vitrine met diverse rauwe stukken koe, varken en kip een altaar ingericht voor dierbare overledenen: zijn moeder, haar moeder, een goede vriend die aan kanker overleed en een vriendin die zelfmoord pleegde – God hebbe haar ziel.

Voor toeristen biedt Puerto Vallarta genoeg om de Mexicaanse en *todos muertos*-sfeer te proeven en souvenirs te scoren. Als je tijd hebt, bezoek dan Bucerías, een strandplaatsje 25 kilometer verderop. Hier is elke dag een souvenirmarkt waar de prijzen nog lager liggen. Bovendien tref je er de makers van al dat moois: leden van de inheemse bevolking, veelal van het Huichol-volk.

Señora Leona Garillo Mejolla (32) maakt kleurige Día de Muertos-artikelen met kraaltjes. Ze beplakt papier-machéschedels en breid of haakt voorstellingen met kralen met behulp van draad dat is gemaakt uit suikerriet. „De zon staat voor macht, de



vogel voor vrijheid. Het hert is een boodschapper van de goden.”

Miguel Carillo Lopez (67, een Huichol) vertelt wat de betekenis is van de met pompons versierde kruizen die hij verkoopt: „Je krijgt ze bij het huwelijk. Voor elk kind dat wordt geboren, komt er een vertakking bij.”

In Bucerías wemelt het van de barretjes en restaurants waar authentieke Mexicaanse gerechten worden geserveerd. Op de markt kun je verse oesters kopen en heerlijke (vegetarische) hapjes en sapjes.

Poorten van de hemel

In Puerto Vallarta nadert het hoogtepunt van de festiviteiten. Op 1 november om 00:00 uur openen de poorten van de hemel, zo wil het verhaal, en komen de *angelitos*, de geesten van gestorven kindertjes, voor 24 uur naar huis. Op 2 november is het de beurt aan de volwassen overledenen. Om de doden te verwelkomen, worden niet alleen altaars ingericht: ook de graven op de kerkhoven worden opgeknapt.

Op het Panteón 5 de Diciembre, de begraafplaats van de badplaats, is het een